

pomenljive besede, katere je bil ta govoril teden poprej na shodu v Budejčevicah prav na korist nam Slovencem in Hrvatom.

Poslednjič je podal naš prvomestnik, veleč. gosp. nadžupnik Voh, kratek pregled najvažnejših dogodkov od zadnjega našega zborovanja sem. Dne 7. svečana 1897 se je bila namreč sklenila prošnja do deželne zbornice v Gradcu, da nam odvzame grozna plačila, katera nalaga naša oskotirna železnica leto za letom temu okraju. Po pogodbi je ta moral odkupiti vsa potrebna zemljišča, kolikor jih ni daroval svetli knez Windischgrätz za novo železnico. To je stalo okraj do 18.000 gl. Vrh tega pa bi moral okraj plačevati vsako leto po šest tisočakov obrestij od kapitala, ki se je pokopal v to železnico.

Visoki deželni odbor je dne 25. maja 1897 odgovoril iz Gradca, da se je začel pogajati z našim okrajnim zastopom, koliko da bi bili davkoplačevalci tega okraja voljni enkrat za vselej plačati stroškov za to železnico. Ker smo pa izvedeli, da je naš okrajni odbor odklonil takšno pogajanje, češ, da bodo kmalu nove volitve za okrajni zastop, se je društvenemu odboru naročilo, takoj se obrniti do slav. okrajnega odbora konjiškega ter ga napotiti, da se brez odloga pogodi z deželnim odborom o mogoče nizki ceni, da pride ta zadeva gotovo že v jeseni pred naš deželni zbor.

Ker je to zborovanje trajalo že nad dve uri, se je zbor »Katol. delavskega podpornega društva« preložil na »Šent-Ansko nedeljo«, dne 25. julija in se je shod sklenil z živahnimi »živio«-klici na sv. očeta, na svetlega cesarja in na našega mil. knezoškola Mihaela.

## Cerkvene zadeve.

### Kdaj bodo letos nove maše?

Dne 21., 23. in 25. julija t. l. bodo mil. knezoškoli delili rede sv. mašnikovskega posvečevanja č. gospodom novomašnikom, katerih imena smo objavili v 18. stev. našega lista. — Prvo sv. daritev bodo opravljali č. gg. novomašniki, kakor sledi: Elerl Matija pri Sv. Ani na Krembergu dne 15. avgusta. — Erker Josip v Laporju dne 1. avgusta. — Gartner Franc pri Sv. Križu nad Mariborom dne 8. avgusta. — Horvat Franc Ksav. pri Sv. Križu pri Kostanjevici dne 8. avgusta. — Krohne Josip pri Sv. Martinu pod Vurbergom dne 1. avgusta. — Musi Josip v cerkvi sv. Mihaela na Vranskem dne 8. avgusta. — Panič Josip v Središču dne 22. avgusta. — Somrek Josip v Čadramu dne 22. avgusta. — Šorn Anton v farni cerkvi sv. Danijela v Celju dne 8. avgusta. — Topolnik Ivan pri Sv. Križu na Murskem polju dne 22. avgusta. — Zemljč Matija pri Kapeli blizu Radgone dne 15. avgusta. — Zorko Melhijor v cerkvi sv. Ruperta na Vidmu ob Savi dne 15. avgusta. — Žekar Josip v Olimjem dne 15. avgusta. — Ciuha Ferdinand pri Sv. Petru v Ljubljani dne 22. avgusta. — Jerovšek Anton v Slovenski Bistrici dne 15. avgusta. — Kolarič Anton v cerkvi sv. Petra in Pavla na Ptujju dne 10. oktobra. — Krošelj Franc v Kapelah pri Brežicah dne 15. avgusta. — Trop Frančišek v Ormožu dne 15. avgusta. — Volčič Miroslav v cerkvi šv. Alojzija v Mariboru dne 1. avgusta.

## Gospodarske stvari.

### Peronospora ali strupena rosa ter način, kako se tej bolezni obraniti.

(Govoril dne 27. maja na podučnem shodu središkega bralnega društva »Edinost« Anton Kosi, učitelj in posestnik v Središču.)

(Dalje.)

Kdor je torej n. pr. radi tega, ker bi rad mešanico takoj rabil, primoran, raztopiti si galico v vreli vodi, naj vlije isto na galico vedno v kako leseno ali lončeno posodo.

Zelo važno, da skoraj najvažnejše pri pripravljaju bakreno - apnene zmesi je to, da se doda prava množina apna. Ako ga denemo premalo, utegne se pripetiti, da škropivo listje prežiga in marsikdo si je na tak način že škodoval.

Čeprav se nam v receptih navaja množina apna v kilogramih, vendar ta množina ni vselej zanesljiva, zakaj mnogo je pri tem zavisno od galice, od apna, pa tudi od vode.

Najbolje znamenje, je li dovolj apna ali ne, je rudeči lakmusov papir, kateri se dobi za par vinarjev v vsaki lekarni ali apoteki. Kadar postane ta papir, pomočen v mešanico, moder ali višnjevi, je v škropivu pravo razmerje med galico in apnom, ali z drugimi besedami, tekočina je neutralizovana, ne kislina in kot taka pripravna za škropljenje; ako pa ostane papir, kakoršen je bil, rudeč, tedaj še moramo dodati apna.

Še jedno zanesljivo znamenje je, po katerem se prepričamo, jeli mešanica za škropljenje pripravna ali ne. Pusti pripravljeno tekočino nekoliko časa mirno stati, da se oborina sede; ako je tedaj voda nad oborino še modra, tedaj je premalo apna, če je pa skoraj brezbarvna, tedaj ga je dovolj. Najlažje se o tem prepričamo, ako držimo s škropivom napolnjeno kupico proti svetlobi.

Rekel sem prej, naj se dne na polovnjak vode 4 do 5 kg bakrenega vitriola. Ta množina v obče, to je v navadnih slučajih zadostuje, ako se je vzela tudi prava množina apna, zakaj uspeh ni odvisen toliko od množine galice, pač pa mnogo več od pravega razmerja galice in apna v škropivu. Ako se vzame več galice, mora biti v tem razmerju primešanega škropivu tudi več apna, drugače ostane tekočina kislina, kar pa ne sme biti; apno, ki se v te namene rabi, mora moč kislino preprečiti. Sicer pa se rabi apno kot primes za raztopino modre galice tudi za to, ker 1. delavcu kaže pot, da more vinograd enakomerno škropiti in 2. zato, ker ostanejo kapljice škropiva vsled apna dolgo na listju tako, da jih niti najmočnejši dež ne more popolnoma sprati.

Namesto apna se jemlje tu in tam tudi soda, ki ima gledé neutralizovanja jednako moč, kakor apno, samo da se mora pri uporabi sode raztopina večkrat na novo pripravljati, zakaj če soda le en dan stoji, spremeni se tako, da ni več baker v nji raztopljen. Tudi se pri sodi škropljenje ne pozna tako dobro, kakor pri apnu in je torej delo težje nadzorovati. Prednost sode pa je ta, da je čista in se vsled tega škropilnice ne mašijo.

Gledé na množino galice, koja se rabi, je znano da se jemlje iste pri nas na polovnjak povprečno 3 do 5 kg, le redkokdaj se je vzame na polovnjak 6 kg.

Tu se nam vsiljuje vprašanje: Jeli 3 kg galice na polovnjak zadostuje? Odgovor na to se glasi: Zadostuje in sicer v navadnih okoliščinah, ako se je vzela tudi prava množina apna ter galica »prve vrste« in ako se je o pravem času in tudi pravilno škropilo.

Pod imenom v navadnih razmerah umeti je leto, katero ni preveč mokrotno ter za razvoj peronospore